

TKD Genel Merkez Konutu Nasıl Sağlandı?

Necmeddin Sefercioğlu*

Türk Kütüphaneciler Derneği'ne 1970'li yıllarda satın aldığımız daire ve 1982 yılında onu şimdiki yönetim yeri ile değiştirmemiz ile ilgili konular meslektaşlarımızın ilgisini çekiyor. Ara sıra bana onlarla ilgili sorular yöneltiliyor. Bunlara dilimin döndüğünce ve hatırlayabildiğim kadarı ile cevap vermeğe çalışıyorum. O cevaplar yazılı olmadığı ve yayınlanmadığı için açıklama gerektiren bir yanları yok. Fakat sorulara verdiğim cevaplardan ikisi yayımlandı. Yazık ki, o metinlerde ek açıklamalara, düzeltmelere gerek duyuran durumlar var.

Soruların ilkinin "*Türk Kütüphaneciliği Dergisinin 50 Yıllık Serüveni*" adlı bilimsel toplantıda Doç. Dr. Hasan S. Keseroğlu sormuştu. Hazırlıksız yakalandığım o soruya, aradan uzun süre geçtiği için, yeterli ve tutarlı açıklama yapamadım. Üstelik olayları o anda tam hatırlayamamaktan kaynaklanan aksamalar oldu. Sonradan düzeltme imkânı verilmediği için de o cevap metni, benim için doyurucu olmayan bir içerik ve biçimde yayımlandı [*Türk Kütüphaneciliği*, XVI, 3 (Eylül 2002), 351-352].

Karşılaştığım ikinci soru ise, Yapı ve Kredi Bankası Kültür ve Sanat Müşavirliği'nce yayımlanan **4. Kat** adlı dergi için yapılan röportaj sırasında soruldu. Yine hazırlıksız olmakla birlikte, o soruya ilkine verdiğim cevabın deneyimi ile daha düzgün bir karşılık vermeğe çalıştım. Fakat onda da talihsiz bir durum ortaya çıktı: Röportajı yapmak için zahmet edip evime kadar gelen genç meslektaşımız Kasım Çelik ses kayıt aygıtını getirememişti. Röportaj sırasında söylediklerimi el yazısı ile kaydetti. Düzeltmem için e-postayla gönderdiği metin de, nasıl ol-duysa bana ulaşmadı. Bu yüzden, TKD konutunun ediniliş serüveni ile ilgili bilgiler hem eksik, hem de yanlış çıktı [Kasım Çelik, 'Söyleşi: Necmeddin Sefercioğlu'. **4. Kat**, Ocak-Şubat-Mart bülteni (2004), 26.].

Bu durum karşısında, hem andığım yayınlarda ortaya çıkan yanlışları düzeltmek hem de ilgi duyduğunu düşündüğüm meslektaşlarımın meraklarını gidermiş olmak için, konuyu yeni baştan ele alıp ayrıntılı ve belgelere dayalı biçimde yazmağa karar verdim.

Konut Satın Alınması Girişimi :

Türk Kütüphaneciler Derneği'nin bir konut edinmesi, elbette ki kuruluşundan başlayarak, Dernek yöneticilerinin düşünegeldiği bir konu idi. Şubeli dernek konumuna geçildikten sonra bu gereksinme kendisini daha çok duyurdu. Çünkü, o zamana kadar Dernek Merkezi olarak gösterilen Millî Kütüphane, hem şubelerin

* Prof. Dr. Necmeddin Sefercioğlu, emekli kütüphaneci, öğretim üyesi ve eski TKD Genel Başkanı'dır.

Ankara'ya gelen temsilcileri ile olan ilişkilerin artması dolayısıyla, hem de Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni (TKDB)'nin yayımlanma çalışmaları bakımından elverişli olmaktan çıkıyordu ve Kütüphane'yi daha çok sıkıntıya sokmaktan kaçınılması gerekiyordu

Genel Merkez hizmetlerinin görülmesini sağlayacak ve mümkünse dernek lokali de olabilecek bir konut satın alınması konusu, bundan dolayı Prof. Dr. Osman Ersoy'un genel başkanlığındaki ilk Genel Merkez Yönetim Kurulunca benimsenmiş ve bu husus, 'Türk Kütüphaneciler Derneği Yönetim Kurulu İkinci Dönem (1962-64) Çalışma Raporu'na, Genel Merkez Çalışmaları bölümünün (h) fıkrası olarak *"Dernek Genel Merkezi için bir bina veya kat satın alınması işini programa bağlamak ve gerekli teşebbüslere geçmek"* biçiminde yansımıştı [TKDB, XI, 1-2 (1962), I. Kurultay eki, XXIX.].

1964 yılında toplanan TKD II. Kurultayı'na sunulan Genel Merkez Yönetim Kurulu Raporu'nda yer alan *"Türk Kütüphaneciler Derneği için bir daire almak amacıyla açılan kampanya sonunda on bin liraya yakın para temin edilerek milli bankalarımızdan birinde açılan hesaba yatırılmıştır"* [TKDB, XIII, 3-4 (1964), 60.] cümlesi Çalışma Raporunda belirtilen amaca uygun bir çalışma başlatıldığını göstermektedir. Ne var ki, Derneğin 1968 yılındaki IV. Kurultayı'na sunulan Genel Merkez Yönetim Kurulu Raporu'nda bulunan şu açıklama, III. çalışma döneminde, yani 1964-1966 arasında yapı fonuna bir katkıda bulunulamadığını, ancak bunun IV. (1966-1968) dönemde telâfi edildiğini göstermektedir: *"Derneğimize bir lokal kazandırmak amacıyla 1964 yılında açılmış olan yapı fonundaki para 11.382,00 TL olarak devralınmış ve çalışma dönemimiz içinde 21.005,99 liraya çıkarılmıştır"* [TKDB, XVII, 3 (1968), 222.]. Bu iki dönemde, yani 1964-1968 arasında, TKD Genel Başkanı rahmetli Abdülkadir Salgır idi.¹

1970 yılında toplanan V. Kurultay'a sunulan, genel başkan olduğum 1968-1970 dönemine ilişkin GMYK Çalışma Raporu ise, *"1964 yılında başlatılan yapı fonuna IV. Kurultay'a kadar, yani dört yıl içinde ancak 20.000 lira ayrılabilirdi düşünülürse, iki yıl içinde bu miktarın 50.000 liraya çıkarılmasındaki başarı payını küçümsemek gerekir"* [TKDB, XIX, 3 (1970), 270.] sözleri derneğimizi bir konuta kavuşturma konusundaki azim ve çabayı göstermektedir. Ne var ki, raporda yer alan *"Ancak şu hususu da üzüntü ile belirtmek gerekiyor: Yapılan bu tasarruflar ve ayrılan fon Ankara'da bir daire veya kat almayı mümkün kılmaktan çok uzaktır"* anlatımı da amaca yönelik umutsuz durumu ortaya koymaktaydı.

Derneğe ilk dairenin alınması aşamasına işte bu küçük fon ve umutsuzluk duygusu ile gelinmişti.

¹ Amerika Birleşik Devletleri'ne göçüm dolayısıyla ayrı kaldığım Şubat 1964-Eylül 1965 dönemi dışında, 1961-1968 arasında da Genel Merkez çalışmalarına Yönetim Kurulu üyesi olarak katılmış ve sorumluluk taşımışım.

İlk Dairenin Satın Alınması :

1971 yılının ilk aylarında bu emele ulaşmamızı kolaylaştıran bir mucize gerçekleşti: Osman Ersoy hocamız bir gün Fakülte'deki odama gelerek Dernek ile ilgili önemli bir haberi olduğunu söyledi. Ardından da haberin ayrıntılarını verdi. Apartman komşusu olan ve sahibi bulunduğu daireyi müteahhitlik bürosu olarak kullanan İlhan Erol adlı bir yüksek mühendis-mimar, Necatibey Caddesi'nde bir işyeri apartmanı yaptıracakmış. Ona ileride değeri çok artacağı kesin olan o yapıdan bir daire almasını öğütlemiş. Osman Bey de kendisinin böyle bir yeri alma imkânının bulunmadığını, o yere ihtiyacı olacağını da sanmadığını belirttikten sonra, *"Bizim bir derneğimiz var"* demiş, *"ona bir yer alınması söz konusu; fiyatlarınız ve ödeme şartlarınız uygun olursa Dernek için bir daire satın alınması düşünülebilir. Durumu Dernek yöneticilerine bildirip düşüncelerini öğrendikten sonra kendileri ile ilişki kurmanıza yardımcı olurum."* Ondan dairelerin plânını, katlara ve dairelerin önde veya arkada oluşuna göre değişen fiyat listesini alıp getirmiş. *"Yönetim Kurulunuzda bir görüşün, öneriyi ve şartları uygun görürseniz almak istediğiniz daireyi seçin, müteahhit ile görüşüp ödeme kolaylıklarını sağlamağa çalışınız"* dedi.

Ben hemen arkadaşlarımızı topladım. Yapılacak binanın yerini, özelliklerini, dairelerin büyüklüğünü ve fiyatlarını inceledik. Ödeme gücümüzü göz önüne alarak fiyatı 100.000 (yüz bin) lira olarak belirlenen, sekiz katlı yapının altıncı katındaki, arka cepheye bakan, 22 numaralı dairenin satın alınabileceğine karar verdik. Bununla da yetinmeyip ikisi Ankara dışında görevlerde bulunan denetçilerimizi çağırıp durumu anlatarak onların da onayını aldık².

Ardından gerekli girişimler için çalışmalara başladık. İlk iş olarak iki ortaklı müteahhitlik bürosuna giderek dairenin pazarlığını yaptık. Bu pazarlık oturumunda yanımda genel başkan yardımcımız Selâhattin Önerli dışında kimlerin bulunduğunu hatırlamıyorum. Orada sıkı bir pazarlığa giriştik. Fiyatlardan indirim yapmaya yanaşmayan müteahhitleri, bizim ödemeleri sağlayacağımız bağışlarla yapabileceğimizi, Osman Bey'in hatırı için onların da bize 2.500'er lira bağışta bulunmasını arzuladığımızı belirttik. Bunu kabul ettiler. Böylece fiyat 95.000 liraya düşmüş oldu. Ardından sözleşme yapılmasına sıra geldi. Sözleşme metni hazırlandı. Usule göre o metnin noter onayından geçmesi gerekiyordu. Noter giderlerini de müteahhitler ödeyecekti. Biz onlara ikinci bir öneride bulunduk. Ortada karşılıklı güven olunca noter senedine ne gerek vardı? Biz notere gitmekten vazgeçersek notere ödeyecekleri bedeli de bizim alış fiyatımızdan düşemezler miydi? Müteahhitlerimiz onu da kabul ettiler. Böylece alacağımız konutun fiyatı 94.000 (doksan dört bin) liraya düşmüş oldu. Sözleşmeyi karşılıklı olarak imza-

² O dönemdeki Denetleme Kurulu üyeleri Dr. Müjân Cunbur, Mehmet Ataberk ve Abdülkadir Köylü idiler.

³ İkinci ortak, emekli general Hilmi Giray idi.

ladık; bir de ödeme plânı yaptık ve kendilerine 10.000 liralık ilk taksidi teslim ettik. Anlaşmaya göre, borcun 60.000 lirası binanın arsa tapusunu aldığımızda, kalan 24.000 lira da Ekim 1972-Eylül 1973 arasında aylık 2.000'er lira olarak ödenecekti [TKDB, XXI (1972), 59.].

O sırada miktarı 55.000 liraya ulaşan yapı fonumuza da dokunmamıştık. Bu durumda 10.000 liralık bir açık kalıyordu. Onu sağlamak için hemen bir bağış sağlama çabasına giriştik. Prof. Dr. Osman Ersoy ve Dr. Müjgân Cunbur'dan alınan biner lira ile başlattığımız bağış kampanyamızı şubelerimize de yansıttık. Ayrıca bir de 'eşya piyangosu' düzenledik. 1972 kurultayına kadar, 34.000 lira sağladığımızı ve müteahhide bu miktarda ödeme yaptığımızı, bunun ödeme plânımızı da değiştirdiğini, VI. Kurultay'a sunulan GMYK çalışma raporundaki şu sözlerden anlıyoruz:

"Söz konusu dairenin satın alma bedeli 94.000 lira olarak tespit edilmiştir. Bunun 34.000 lirasını binanın müteahhidine ödemiş bulunuyoruz. Geriye kalan 60.000 liralık borcun 40.000 lirası dairenin arsa ve irtifak hakkı tapusu derneğimize verildiği zaman ödenecek, 10.000 lirası Şubat 1973'te, son 10.000 lirası da oturma izni alınmış olarak anahtar teslim edildiğinde verilecektir" [TKDB, XXI (1972), 200.].

Ben 1972'de toplanan VI. Kurultay'da adaylığımı koymadım ve yönetimin hiçbir kurulunda da görev almadım. O dönemdeki gelişmeleri bu yüzden yeterince izleyemedim. 28-29 Ağustos 1974'te toplanan TKD VII. Genel Kurulu'na sunulan GMYK çalışma raporunda yer alan şu cümleler iki yılda yapılabilenleri açıklıkla ortaya koyuyor:

"1972 Mart ayında inşasına başlanarak 1973 yılı sonlarında teslim alınan ve bundan önceki Genel Merkez Yönetim Kurullarının büyük gayreti ile derneğimize kazandırılan Genel Merkez binasına⁴ eşya alınması, maddî imkânsızlıklar dolayısıyla, yakın zamana kadar gerçekleştirilememiştir. Altı aylık çalışmasını bu binada ödünç olarak temin ettiği bir küçük masa ve birkaç iskemle ile sürdüren yönetim kurulumuz, çeşitli faaliyetler sonunda elde ettiği gelire Genel Merkez binasının tefrişi işini ancak bu ay ele almış ve büyük kısmını tamamlamıştır." [TKDB, XXIII (1974), 192-193.]

Yukarıya aktardığımız satırlar 17 Şubat 1974'te yapılan olağanüstü genel kurulca seçilen Nail Bayraktar başkanlığındaki Genel Merkez Yönetim Kurulu'nun altı aylık etkinliğine ilişkindir. Anlaşıldığına göre, teslim alınışından sonra konutta ya hiç uğranmamış veya orası hiç kullanılmamış. Çünkü, ödünç alınan eşyanın son altı ayda kullanıldığı belirtiliyor.

1972-74 döneminde ilkin kısa bir süre Osman Ersoy hoca, ardından Abdullah Savaşçı Genel Başkan oldular. Sanırım Savaşçı'nın yurt dışına gitmesi dolayısı

⁴ Teslim alınıştan sonra bir açılış töreni yapılmadığı ve yapıldı ise durum bana bildirilmediği için, alınışında karınca kadarınca emeğim bulunan bu konutu yeniden genel başkan seçildiğim 29 Ağustos 1978'e kadar göremedim.

ile yerine Nail Bayraktar geçti. Bayraktar'ın genel başkanlık görevi 1978 Genel Kurulu'na kadar sürdü. Aslında 1972-74 dönemi, TKD bakımından oldukça sorunlu bir dönemdir. Bu dönemde Dernek iki kez olağanüstü genel kurul toplantısı yapmak zorunda kaldı. Genel Merkez Yönetim Kurulu'nda da değişiklikler oldu.

1974-76 ve 1976-78 çalışma dönemlerinde konuta ilişkin başka bilgi yok. Çünkü, bu dönemlerde yayınlanan *Türk Kütüphaneciler Derneği bülteni* sayılarının 'Haberler' bölümlerinde Dernek ile ilgili hiçbir etkinliğe yer verilmemiştir. Bu dönemler sonunda toplanan kurultaylara sunulan raporlarda da konut konusu ele alınmamıştır. Bundan dolayı o dönemlere ilişkin TKD etkinlikleri hakkında sağlıklı bilgi edinmek imkânsızdır. Oysa o dönemlerde Dernek'in 'kamu yararına çalışır' sayılmasını sağlamak gibi çok önemli ve çok yararlı hizmetler de yapılmıştı. Bunlar yalnızca onları gerçekleştirenlerin belleğinde ve anılarında kaldı; unutulup gitti...

Şimdiki Konutun Sağlanması :

Genel Başkanlık görevine seçildikten sonra Dernek Merkezi'ne geldiğimde kısa süreli bir düş kırıklığı geçirdiğimi itiraf etmeliyim. Alınan daire, plânında fark edilemeyen bir yapıda idi. İlk bakışta yan yana iki koridordan ibaret gibi bir izlenim veriyordu. Girişin devamı olan, ondan bir cemekeânla ayrılan odada uzunca, üstü plastik-deri kaplı büyükçe, uzun bir masa ile çevresinde aynı gereç ile kaplanmış toplantı sandalyeleri vardı. Konutun bütün donanımı da onlardan ibaretti. Ayrıca bir de eski yıllarda alınmış madenî bir dosya dolabı vardı. Yazı makinesi o odanın yanındaki mini mutfakın tezgâhı üzerinde bulunuyordu. Asıl dikkatimi ve üzüntümü çeken husus ise, daire teslim alınınca Millî

Kütüphane'den getirilen Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni ciltlerinin durumu idi. Onlar, dış ve iç odaların duvarları boyunca, cilt sırasına göre, yere dizilmişti. Büro hizmetlerinin yapılacağı, gelecek konukların ağırlanabileceği bir yer ve donanım yoktu. Her şeyin o uzun toplantı masasında kotarılması gerekiyordu.

İlkin bu olumsuzluğu gidermeğe giriştik. Yeteri kadar madenî raf ve onların bağlanacağı dikme satın alıp onları iç odanın girişine kurduk ve dergileri sırası ile o raflara yerleştirdik. Böylece, hem duvar diplerine dizilen dergilerin hoş olmayan görüntüsü ortadan kaldırılmış, hem dergilerin kaybı önlenmiş, hem de iç odada bir çalışma yeri elde edilmiş oldu.

Fakat durumdan yine de memnun değildik. Dairenin altıncı katta oluşu birtakım olumsuzluklara sebep oluyordu. Elektrik kesintilerinde altı katı yaya tırmanmak veya asansörde kalmak tehlikesi vardı. Yapı yönetimi asansörle eşya taşınmasına izin vermediği için basımeviden gelen yeni dergi sayılarının dairemize çıkarılması, postalanacak sayıların aşağıya indirilmesi de büyük sorun yaratıyordu. Üstelik o yerin üyelerin serbestçe gelip dinlenebileceği, bilgi ve görüş alışve-

rişi yapabileceği bir durumu yoktu, olması da mümkün değildi. Bunlar bizi, Genel Merkez için yeni bir konut aramağa yöneltti.

Yeni yer arayışlarımızı sürdürürken bize bir rastlantı yardımcı oldu. Bir gün Fakülte'den çıkıp Dernek Merkezi'ne giderken Necatibey Caddesi'ne açılan sokaklardan birinin girişinde bir satış duyurusu gördüm. O güne kadar hiç geçmediğim Elgün Sokak'ta bulunduğu belirtilen yapıyı bulup dışardan inceledim. Biraz yaşlı fakat büyük bir bina idi. Bizim konutumuzun bulunduğu yapıya da çok yakındı. Duyuruda verilen telefon numarasından sahibini arayıp görüşmeğe değerdi. Ertesi gün genel başkan yardımcımız Mustafa Akbulut ile birlikte, daire sahibi ile görüşmek üzere, gösterilen adrese gittik. Daire sahibi ile tanıştık. Boş olan satılık daireyi inceledik. Satıcının öykü yazarı Necati Tosuner oluşu anlaşılmamızı daha da kolaylaştıracaktı. Çünkü kendisi bir kültür adamı olarak dairesini derneğimize satmaktan memnun olacağını ve satışta azamî kolaylığı göstereceğini söylemişti.

Biz daire satın alma girişiminden çok önce, 5 Eylül 1981'de toplanan TKD X. Genel Kurulunca kabul edilen bir önerge ile *“Derneğin malı olan dairenin dernek çalışmalarına daha uygun bir daire ile değiştirilmesi veya dairenin satılarak yerine şartlara uygun bir daire satın alınması konusunda yeni Yönetim Kurulu'na yetki verilmesi”*ni sağlayarak alış ve satışa ilişkin ilk adımı atmıştık. Ayrıca, aynı katı paylaştığımız komşu dairenin sahibi olan müteahhit, bizim daireyi satın almak istiyor, benim de arkadaşım olan avukatı Şuayıp Gazi Ulusoy'u aracı yaparak isteğini zaman zaman duyuruyordu. Bu durum işimize yaradı. Hemen yazıhanesi Dernek merkezimizin bir alt katında bulunan avukat arkadaşını aradım. Kendisine durumu anlattım. Müteahhit komşumuz ile görüşüp daireyi kendilerine satacağımızı, ancak karşılığında bize almak istediğimiz konutu satın alma imkânını sağlamasını istediğimizi belirttim. Biz bu alışverişten dolayı herhangi bir harcama yapmaya niyetli değildik. Zaten malî durumumuz da buna izin vermezdi. Beğendiğimiz daireyi alıp, elimizdekini devretmeliydik. Avukat dostumuz durumu müvekkiline anlattı. İsteklerimizi kabul ettirdi ve yasal işlemleri yürütmeyi üstlendi. Ardından satıcımızla ilişki kurdu. Satış fiyatı ve ödeme konusunda anlaştı. Resmî işlemleri tamamladı. Sonuçta biz, 9 Eylül 1982 günü eski dairemizi devredip yeni konutumuza sahip olduk.

Önce de belirttiğimiz gibi, bu bize göre 'değiş-tokuş' işleminde derneğimiz hiçbir malî yük altına girmedii. Bu işlemler sırasında yükletilen 49.000 liralık değer artış vergisi de, derneğimize o miktarda bağış yapan eski dairemizin alıcısı müteahhitçe ödenmiş oldu. Böylece biz de, eski yerimizi hemen boşaltıp yeni konutumuza taşınma sürecine girmiş olduk.

Yeni yerimizin boş olması bizim için bir şanstı. Odaların birinde duvar boyunca yapılmış dolaplar dizisine birtakım fazla eşyamızı yerleştirebilir, tek donanım gereçlerimiz olan toplantı masası ile sandalyelerini oraya koyabilirdik. Öyle yaptık. Asıl yer kaplayıcı olan yayınlarımız için en uygun yer mutfaktı. Oradaki tez-

gâhı ve dolapları kaldırıp su borularını söktük. Gerekli ölçümleri yaparak ihtiyaç tutarınca yeni madenî raflar alıp oraya yerleştirdik. Oluşan raflara, eski yerimizden el arabaları ile taşıdığımız yayın paketlerini sırası ile getirip yerleştirmeye başladık. Bu taşıma dolayısıyla boşalan eski yerdeki raf gruplarını da getirip kur-guluyor, sonra kalan raflardaki paketleri taşıyorduk.

Yayınların taşınmasını böylece tamamladıktan sonra sıra mutfak yapmayı tasarladığımız banyonun bozulmasına geldi. Önce banyo kazanını kaldırdık. Ardından banyo küvetini söküp onun bulunduğu yerde açılan gedikleri, fayans boş-luklarını kendi çabamızla kapattık. Küvete gelen su bağlantılarını kestik. Orada-ki lavabonun yerine mutfak evyesi koyduk. Yanına Fakülte'den getirdiğimiz kul-lanım dışı eski, harap bir sırayı, üzerine de öteki yerimizden getirdiğimiz tüp ile çalışır ocağı yerleştirdik. Bulduğumuz uzunca bir tahta ile raf yaptık. Böylece çay, kahve yapımı için yeterli bir mutfak elde etmiş olduk.

Fakat salonumuz ve bir odamız bomboştu. Onların da donanımını sağlamak gerekiyordu. Odayı büro hizmetlerine ayırmayı düşünmüştük. En azından iki ya-zı masası ile onlar için koltuk ve sehpalara ihtiyacımız vardı. Onları sağlamak için, sık sık donanım değiştiren bankalara başvurmaya karar verdik. Bankaların biri başvurumuzu olumlu karşıladı. Görevlendirdiğimiz bir arkadaşımız bankanın deposuna giderek seçtiği iki masa ile iki yazıhane koltuğu ve bir sehpa takımını alıp getirdi. Onları odaya yerleştirdik.

Sıra salonun donanımına gelmişti. Bunu da o sırada Gentaş adlı şirketin An-kara bürosunda görevli olan DTCF Kütüphanecilik Bölümü mezunu Yücel Ak-taş'ın yardım ve çabaları ile çözdük. Gentaş'tan bir kısmı bağış, bir kısmı azamî indirimli olarak verzalit kaplamalı masalar ve sandalyeler aldık⁵.

Böylece, genel merkezimizin yeni konutunun donanımı büyük ölçüde sağlan-mış, konutumuz kullanılır duruma gelmiş oldu. Bu süreç içinde Genel Merkez Yönetim Kurulu üyelerimiz insanüstü çabalar gösterdiler. Eşyalarımızın hemen hepsini el arabaları ile veya sırtımızda taşıdık. Konuttaki değişiklik ve onarımları da ücret ödeme imkânımız olmadığı için keser, çekiç, mala vb. kullanarak ken-dimiz yaptık. Bu arada kimi kurum ve kişilerden bağış yoluyla eşya sağlamadık. Taşınmamıza bedenen yardımcı olan, bağışları ile bizi destekleyen kurumlara ve dostlarımıza daima minnettar olduk.

İşte kimi meslektaşlarımızın merak ettiği Genel Merkez konutunu nasıl edin-diğimizin öyküsü!

⁵ Bu konuda ayr.bk. 'Haberler: Gereç alımı', *TKDB*, XXXI (1982), 191-192.